Historische Kring Bussum
website: www.historischekringbussum.nl
e-mail: hkb@historischekringbussum.nl
facebook: www.facebook.com/historischekringbussum/

BUSSUMSE POLITIEAGENT GING HET VERZET IN

Het meisje op het perron

BUSSUM Na bevrijdingsdag 5 mei 1945 maakte de achttienjarige Loes de Vries zes weken lang twee keer per dag de tocht van de Badhuislaan naar het station Naarden-Bussum. Dat was ruim een halfuur lopen, maar voor Loes was dat geen probleem, ze ging altijd vol verwachting op pad. Wie weet stapte haar vader deze keer wel uit de trein en was hij een van al die ondervoede mensen die ze dagelijks zag terugkeren.

■ De nu 99-jarige Loes Marseille- de Vries.

Er waren erbij die van pure uitputting op het perron in elkaar zakten. Anderen waren zo zwak dat ze op een brancard uit de trein moesten worden getild. Loes zag het allemaal terwijl ze speurend rondkeek. Wanneer iedereen was uitgestapt, rende ze steevast naar het voorste gedeelte van de trein. Terwijl de stoomlocomotief zich langzaam in beweging zette, tuurde ze gespannen in de voorbijrijdende wagons. Misschien was haar vader vergeten uit te stappen, dacht ze. Maar als na het fluitsignaal de trein in de verte verdween, begon Loes aan de lange weg terug naar huis.

Krantenberichten

In het Friesch Dagblad van 30 juni 1945 stond deze advertentie:

Inlichtingen gevraagd over Rein de Vries, agent van politie te Bussum. September '44 uit Vught naar Oranïenburg vervoerd, later vermoedelijk naar Neuengamme. Brieven aan IJ. Smid, veehouder in Hindeloopen.

Op 15 september 1945 stond in dezelfde krant:

Na langen tijd van onzekerheid ontvingen wij thans het voor ons zoo droevig bericht, dat onze innig geliefde Man en Vader Rein de Vries, in leven rechercheur van Politie te Bussum en voordien agent van politie te Sneek, op 44-jarige leeftijd in Neuengamme bij Hamburg, den 17en Febr. is overleden. Wij mogen vertrouwen dat hij de Eeuwige Rust heeft mogen ingaan, hetwelk onze eenige troost is. Bussum: L. de Vries-Smid. Loes en Jan. Sneek: G. Zijlstra-de Vries. A. H. Zijlstra. September 1945.

■ Politieagent Rein de Vries.

Wie was Rein de Vries?

Rein de Vries werd op 5 oktober 1900 geboren in Warns. In 1924 werd hij agent van politie in Sneek en in 1931 maakte hij de overstap naar de gemeentepolitie Bussum. Hij was getrouwd met Luurtske Smid; het echtpaar had twee kinderen, Louise (Loes) en Jan Folkert, en ze woonden op het adres Badhuislaan 50. Rein was na 1940 betrokken bij wapendroppings, alarmeerde bij dreigende invallen, zorgde voor onderduikadressen, werkte verraders tegen en gaf schietles aan verzetsmensen. Hij maakte deel uit van de verzetsgroep De Vliegende Brigade die sabotagedaden en overvallen pleegde. Op 29 september 1943 ging het mis. De Vries werd gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij een aanslag in augustus 1943 op de Bussumse korpschef Woerts. Hij zou voor dit doel zijn dienstpistool hebben uitgeleend. Een halsmisdaad.

De Vries werd overgebracht naar het Huis van Bewaring aan de Weteringschans te Amsterdam en aldaar zwaar ondervraagd. Na een kort verblijf in Amersfoort kwam hij in concentratiekamp Vught aan. In Vught werd Rein ernstig ziek. Een paar brieven uit Kamp Vught waren de laatste levenstekens die zijn gezin kreeg. Direct na Dolle Dinsdag (5 september 1944) werd De Vries hij overgeplaatst naar Konzentrationslager Sachsenhausen. Op 17 oktober 1944 kwam hij aan in het concentratiekamp Neuengamme. Vermoeid en met opgezette benen moest hij de marsen meemaken. Waarschijnlijk is hij als 'uitvaller' met anderen doodgeschoten en begraven op 17 februari 1945. Een andere bron spreekt over darmontsteking als doodsoorzaak.

Na de oorlog

Op 15 september 1945 kwam er dus pas duidelijkheid over zijn lot. Op maandagmiddag 17 juni 1946 vond in de tuin van het toenmalige politiebureau aan de Brinklaan te Bussum een plechtigheid plaats waarbij zijn nagedachtenis werd geëerd. De burgemeester onthulde een plaquette.

Na de onthulling spraken burgemeester Fernhout er anderen. Velen legden bloemen. Een broer van de overledene bedankte allen namens de familie. Bij de plaquette worden sindsdien elk jaar op 4 mei bloemen gelegd; lange tijd ook door zijn dochter Loes. De plaquette hangt nu in de politiepost te Naarden. Tijdens de viering in 2026 van het honderdjarig bestaan van de Wilhelminakerk in Bussum, waarvan het gezin lid was geweest , werd hij in bijzijn van kleinzoon Martin en achterkleinzoon Paul genoemd en herdacht. Zijn dochter Loes, 99 jaar, kon daar niet bij zijn.

Bronnen:
Klaas Oosterom: Rein de Vries, BussumsNieuws 2 mei 2018; Hinke Piersma: Op eigen gezag. Politieverzet in oorlogstijd. Querido 2019

Klaas Oosterom

■ Het politiebureau (Brinklaan 136), tijdens de oorlog bewoond door de Ortskommandant.